E 30/2023 vp

Kalatalousneuvos Lampisen kirjallinen selvitys kalastuksen monivuotisen suunnitelman luonteesta.

Tausta: Matti Ovaska esitti kirjausteni mukaan ympäristövaliokunnan kuulemisessa 21.9.2023 väitteitä, joiden mukaan Itämeren kalakantojen ja kalastuksen monivuotinen suunnitelmaa (neuvoston ja parlamentin asetus 2016/1139) on poliittinen paperi, joka perustuu 10 vuotta vanhoihin päivittämättömiin tietoihin. Myöskään ICESin neuvo ei ole Ovaskan mukaan luotettava, koska se perustuu hänen mukaansa monivuotisessa suunnitelmassa poliittisesti määriteltyihin arviointirajoihin (käsittääkseni tarkoittaa viitearvoja).

On myönnettävä, etten kirjannut Ovaskan puheenvuoroa sanatarkasti. Epäselväksi jää, tarkoittiko Ovaska sitä, miten hänen puheensa saattoi ymmärtää. Toisin sanoen tarkoittiko hän todella, että kalakantojen viitearvot olisivat poliittisesti asetettuja ilman tieteellistä pohjaa ja ilman ICES:in perusteellista konsultointia ohjelmaa laadittaessa ja päivitettäessä. Vai puhuiko hän vain huolimattomasti.

Ministeriön vastaus (perustuu monivuotisen suunnitelman sisältöön ja MMM:n ja LUKE:n asiantuntijoiden tietoihin)

Itämeren kalakantojen ja kalastuksen monivuotinen suunnitelma (neuvoston ja parlamentin asetus 2016/1139) annettiin nimenomaan siinä tarkoituksessa, että kalastuskiintiöitä koskeva päätöksenteko perustuisi tieteelliseen neuvoon, ei yksinomaan poliittiseen harkintaan. Komissio varmisti asetuksen valmistelun aikana, että ICES pystyy tuottamaan kaikki monivuotisen suunnitelman edellyttämät tieteelliset tiedot.

Monivuotisen suunnitelman artiklassa 2 on viitearvojen sanalliset määritelmät, mutta siinä ei oteta kantaa itse viitearvoihin (lukuarvoihin). Viitearvot laskee ja päivittää ICES.

Monivuotisessa suunnitelmassa on tarkoituksella varattu mahdollisuus viitearvojen (kalastuskuolevuuden raja-arvot ja kutukannan varotasot) tarkastamiseen silloin, kun se katsotaan tarpeellisesti (ICES tekee benchmarkit 3-5 vuoden välein kullekin kalakannalle). Monivuotisen suunnitelman artiklaan 5.6 se on kirjattu näin:

> Article 5.6. “Where, on the basis of scientific advice, the Commission considers that the conservation reference points set out in Annex II no longer correctly express the objectives of the plan, the Commission may, as a matter of urgency, submit a proposal for the revision of those conservation reference points.”

ICES on päivittänyt Pohjanlahden silakkakannan viitearvot vuoden 2021 alussa valmistuneessa benchmarkissa. Pääaltaan ja Suomenlahden silakkakannan viitearvot ICES on päivittänyt tämän vuoden alussa.

Hoitosuunnitelman mukaan kalastusmahdollisuuksien asetettaessa käytetään uusinta tieteellistä tietoa. ICES arvioi tämän mukaisesti vuosittain kalakantojen kutukantojen koon ja kalastuskuolevuuden tason käytettävissä olevan tiedon pohjalta ja antaa näiden tietojen perusteella monivuotisen suunnitelman kirjausten mukaisesti vuosittain tieteellisen neuvon siitä, mille tasolle kunkin kalakannan TACit ja kalastuskiintiöt tulisi asettaa.

Edellä mainittujen seikkojen perusteella voidaan todeta, että Ovaskan monivuotiseen suunnitelmaan ja tieteellisen neuvon luotettavuuteen liittyvät väitteet (niin kuin yllä on kirjattu) eivät perustu tosiasioihin.

Parhain terveisin,

Risto

Risto Lampinen
Kalatalousneuvos, Elinkeinokalatalousyksikön päällikkö
Maa- ja metsätalousministeriö
Luonnonvaraosasto